

Nr 178.

Av herr **Holmgren m. fl.**, om höjning av tullen å kaffe.

Kaffe konsumeras i Sverige i enorma kvantiteter. Sälunda importeras nu årligen cirka 52 miljoner kg. kaffe. Bland de länder, om vilka statistik årsbok för 1932 lämnar upplysning, är det endast Nederländerna, som i fråga om kaffeförbrukning pr individ kan konkurrera med Sverige, under det att alla övriga länder ha en mindre konsumtion, de flesta en betydligt mindre. Stora delar av befolkningen i vårt land förbrukar sådana kvantiteter kaffe, att det medför mycket påtagliga skadeverkningar på deras hälsa. Varje läkare känner till, hur kaffe vid starkare förbrukning gör folk magra, klena, nervösa, dels genom sin direkta giftverkan på nervsystemet och dels genom att det användes som surrogat för mat.

En förhöjning av kaffetullen med 25 öre per kilo skulle vid oförändrad konsumtion tillföra statskassan 13 miljoner kronor. För en kopp kaffe behövs ungefär 5 gram bränt kaffe och då 1 kg. obränt kaffe motsvarar ungefär 840 gram bränt kaffe, gå cirka 165 koppar kaffe på ett kg. obränt kaffe. Detta betyder en ökning i priset på en kopp kaffe av 0,15 öre eller mindre än 1/6 öre per kopp, om ovannämnda tullförhöjning skulle ske. En sådan prisstegring är tydligen likgiltig för andra än dem, som dricka kaffe i så stora kvantiteter, att det är för deras hälsa olämpligt eller ödeläggande.

Höjningar av kaffetullen ha aldrig varit populära. Vid föregående tillfällen, då på senare år sådana höjningar varit på tal, ha många frisinnade och alla socialdemokrater varit emot en dylik höjning. Måhända ha dock meningarna i detta avseende numera undergått någon ändring. I fjol framlade den frisinnade regeringen på grund av det ekonomiska läget förslag om tullhöjning på kaffe liksom på en mängd andra lyxartiklar. Det skäl som brukar anföras mot höjning av kaffetullen är, att kaffet är en nödvändig vara för de ekonomiskt sämst lottade. Vi missunna ingen att dricka kaffe. En prisstegring av 1/6 öre per kopp drabbar emellertid kännbart endast dem, som dricka kaffe i sådant övermått, att det är en samhällsnyttig handling att genom prishöjning bromsa deras förbrukning.

I den mån höjningen skulle verka till minskad konsumtion vore detta endast önskvärt. Emellertid skulle säkerligen ett välbehövt bidrag dock inflyta till arbetslöshetens bekämpande. Hela vårt folk kunde, om dessa medel toges i anspråk direkt för arbetslöshetens bekämpande, känna sig ge ett kraftigt handtag åt sina under arbetslöshetens ekonomiska följder lidande landsmän och detta utan kännbart ekonomiskt offer.

På grund av det ovan anförda anhålla vi,

att riksdagen ville besluta att såsom bidrag till finansieringen av åtgärder till arbetslöshetens bekämpande uttaga en tullförhöjning av 25 öre per kg. kaffe att gälla under ett års tid från den dag Kungl. Maj:t beslutar.

Vi hemställa, att Bevillningsutskottet ville vid tillstyrkande härav formulera förslag till den nödiga ändringen i tulltaxan.

Stockholm den 20 januari 1933.

Israel Holmgren.

J. Bergman.

Mauritz Hellberg.

I motionens syfte instämmer

Kerstin Hesselgren.
